

## Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,  
za obdobje 2. 9. 2019

---

Število objav: 5

Tisk: 5

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 2

Inženirska zbornica ...: 0

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 0

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

Svetovni gradbeni forum 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 3

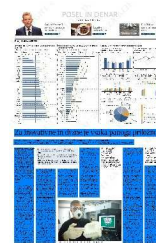
Tisk	Naslov	Za inovativne in drznejše vsaka panoga priložnost		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Delo; 153.990, Slovenija	Stran: 9	Površina: 1.523 cm <sup>2</sup>
	Rubrika, Datum	Posel & denar; 2. 9. 2019		
Stran v zbirki: 5	Avtor	Aleš Stergar		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...hi Latvija t« 1 1 *- papirništvo in tiskarstvo II lili trgovina Islandija         I > Poljska  KS 0 1 23 % 3 % - druga industrija delo vin oecd  ...			

Tisk	Naslov	Število inženirjev v EU je lani zraslo za štiri odstotke		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Finance; 80.900, Slovenija	Stran: 10	Površina: 33 cm <sup>2</sup>
	Rubrika, Datum	Borze&denar; 2. 9. 2019		
Stran v zbirki: 6	Avtor	S. T.		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji		
Povzetek	STATISTIKA Število inženirjev v EU je lani zraslo za štiri odstotke Število znanstvenikov in inženirjev se je v EU leta 2018 povečalo za štiri odstotke v primerjavi z letom 2017. EU ima dobrih 17 milijonov znanstvenikov in inženirjev, kar pomeni 23 odstotkov zaposlenih v znanosti in tehnologiji,			

Tisk	Naslov	Na slovenskem trgu dela letos razmere kot pred 11 leti		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Finance; 80.900, Slovenija	Stran: 4	Površina: 453 cm <sup>2</sup>
	Rubrika, Datum	Dogodki in ozadja; 2. 9. 2019		
Stran v zbirki: 8	Avtor	Lana Dakič		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...odprlo pa naj bi se približno 17.300 novih delovnih mest. Število zaposlenih naj bi se tako v drugem letošnjem polletju povečalo za 2,6 odstotka, največ v <b>gradbeništvu</b> (9,3 odstotka), v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (6,2), poslovanju z nepremičninami (5,8) in drugih dejavnostih (5,2 odstotka). A liEA .-i...			

Tisk	Naslov	Skromnejša rast slovenskega BDP v drugem četrtletju - kaj jo poganja?		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Finance; 80.900, Slovenija	Stran: 2	Površina: 1.272 cm <sup>2</sup>
	Rubrika, Datum	Dogodki in ozadja; 2. 9. 2019		
Stran v zbirki: 11	Avtor	Albina Kenda		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...etju-kaj jo poganja? olj zrasel uvoz, Je bil prispevek neto izvoza k rasti BDP v drugem četrtletju a poraba in bruto investicije... podrobneje, naložbe v <b>gradbeništvu</b> ALBINA KENDA albina.kenda@finance.si Slovenski BDP je v letošnjem drugem četrtletju zrasel manj kot prej. Po sezonsko prilagojenih podatkih je bila rast...			

Tisk	Naslov	SPOZNAVANJE Z AGRE: ZADNJI ČAS ZA   NOVE GENERACIJE KMETOV!		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Večer - Kvadrati; 46.000, Slovenija	Stran: 20	Površina: 724 cm <sup>2</sup>
	Rubrika, Datum	Priloga Kvadrati; 2. 9. 2019		
Stran v zbirki: 13	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji		
Povzetek	...ministrica. Od preciznega k pametnemu kmetijstvu Posvet s tem naslovom sta organizirali Zveza slovenske podeželske mladine in Katedra za biosistemsko <b>inženirstvo</b> Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru. Na njem so predstavili sodobne tehnologije, kijih v Sloveniji že uporabljamo, na primer...			



# Za inovativne in drzne je vsaka panoga priložnost

**Produktivnost** Če bi prešli le na spletno trgovino, bi bilo štiri petine zaposlenih v trgovini odveč, produktivnost bi se hitro povečala, domače povpraševanje pa bi se zmanjšalo, saj je trgovina drugi največji zaposlovalec

**Univerzalnega recepta za delujoč poslovni model ni, saj se razlikujejo tako panoge kot trgi, zato je razvoj na sosednjih trgih lahko povsem različen. Na enem je s poslovno idejo mogoče uspeti, na drugem pa ne oziroma je za to potreben povsem drugačen pristop, pravi direktor OZS Danijel Lamperger. Ne glede na panogo zgolj kakovost ni več dovolj. Je le prvi pogoj, da podjetje srednje- in dolgoročno ostane na trgu. Nujna je inovativnost v prodaji, zelo pomembne so izkušnje strank – tako končnih potrošnikov kot v medpodjetniških poslih B2B, kjer so poleg kakovosti in spoštovanja rokov pomembni podpora, skupni razvoj, zanesljivost in ne nazadnje medsebojni odnosi.**

## ALEŠ STERGAR

Najpogosteje omogoča najhitrejšo rast določenega podjetja edinstvena tehnologija proizvodnje blaga ali ponujanje storitve, kar pa ne pomeni, da je najvišja rast omejena samo na visokotehnološka podjetja, ampak tudi na podjetja iz drugih dejavnosti – tudi v trgovini, predelovalnih dejavnostih, izobraževanju ali na primer zdravstvu, ki s pomočjo tehnologije končnemu potrošniku ali strateškemu kupcu pocenijo in/ali pohitrijo izdelavo določenega proizvoda ali storitve. Za rast je zelo pomemben hiter dostop do regionalnega ali celo globalnega trga v specifični tržni niši, pravi Bojan Ivanc, glavni ekonomist v Analitiki GZS. V kapitalno intenzivnih dejavnostih, ki zahtevajo za razvoj velika vlaganja v stroje in opremo, brez angelskih investitorjev, skladov tveganega kapitala ali drugih podobnih naložbenikov, rast ni dosegljiva.

V času rasti se ključni dejavniki tudi spreminjajo, tehnologija pa ni zadostno zagotovilo, da bo podjetje raslo, saj se lastnik(i) lahko odloči(jo) za hitro monetizacijo. V razvitih okoljih se je kar veliko hitro rastočih podjetij »utopilo« v korporativni kulturi večjih družb. Manjša podjetja iščejo tudi nove poslovne modele, ki jih velike družbe ne morejo implementirati, ker bi to pomenilo veliko prestrukturiranje poslovanja, tudi prodajo premoženja in odpušcanje zaposlenih, dodaja Bojan

Ivanc. Majhna podjetja s tem niso obremenjena, zato brez preteklih bremen lahko raziskujejo, kaj najbolje deluje na trgu.

Če si dovolj inovativen, drzen in znaš najti nišo v času in prostoru, je vsaka panoga lahko priložnost. Sicer pa se poleg informacijske tehnologije kot perspektivni kažejo turizem, lokalna (eko)hrana, nišni produkti za zdravje in boljše počutje, v zadnjem obdobju je veliko povpraševanja tudi po širšem gradbenem sektorju in vsem, kar ta povleče za sabo – do končnih opremljevalcev, predvsem tistih, ki uporabljajo naravne materiale, kot je les. Glede na razmere na finančnem trgu je za dobre projekte denar dosegljiv, tako pri poslovnih bankah kot prek različnih spodbud, ugotavlja Danijel Lamperger.

## Perspektivne panoge

Bojan Ivanc pa med perspektivnimi gospodarskimi panogami omenja tehnologijo proizvodnje (optimalna proizvodnja z uporabo naprednih robotov, drugih strojev in usklajeno z algoritmi), informacijsko tehnologijo, ki je podpora elektronski trgovini (načini prodaje blaga in storitev po spletu, pametnega telefona; uspešna predstavitev družb, promocija določenih proizvodov in storitev na različnih družbenih omrežjih), igralniška (gaming) industrija (razvoj programske opreme, namenjene prostem času ali promociji proizvodov/storitev), storitve, ki pri nas še niso razširjene in se v tujini v podobnih okoljih vse bolj uveljavljajo (influencer ali spletni promotor, posebne storitve za domače živali, specializirani terapevti za poslovnežev/ vrhunske športnike, posebne vrste varstva ali izobraževanja otrok, zahtevne varnostne storitve, svetovanje pri zdravem prehranjevanju), transport (nove vrste osebnega transporta v mestih; modeli najema), določene niše v prodaji hrane in pijače (burgerji, craft piva, zdravi napitki in zdrava prehrana). Tudi zgolj nove vrste prodaje določenih storitev, na primer zavarovalniških ali bančnih, ki jih potrošniki dobro poznajo, lahko pomenijo priložnost za rast manjših podjetij. Najverjetneje ima tudi tehnologija veriženja podatkovnih blokov določen potencial pri disrupciji specifičnih industrij (transport, finance, trgovina) ter bi lahko

omogočil družbam, ki bi jih implementirale prej od drugih, določeno prednost v obliki učinkovitejšega poslovnega modela.

Prodor na tuje trge je z uporabo sodobnih spletnih tehnologij precej lažji kot v preteklosti. V določenih dejavnostih je fizična navzočnost na določenem trgu preprosto še vedno nujna, kar podraži poslovni model, se zaveda Ivanc. Zelo pomembna je kadrovska izbira pri sodelavcih v tujini (prodajniki) ter primerna stimulacija pri iskanju novih kupcev. Majhna, hitro rastoča podjetja težko pritegnejo izkušene kadre iz drugih podjetij, saj je neznanek v prihodnjem poslovanju veliko več. To včasih rešujejo s prenosom lastniškega deleža na ključnega novega zaposlenega. Majhna podjetja so na začetku redkeje komitenti bank, še posebno če nimajo osnovnih sredstev, na katera bi zapisali zastavna bremena. Bogatejši posamezniki ter ponudniki tveganega kapitala so tako navadno prvi naslov za rast podjetja.

V zadnjih nekaj letih je drobno gospodarstvo v dobri formi in velika večina podjetij, ki opravljajo kakovostne storitve ali produkte, dobro gospodari in se širi. Kar je opazno ne le v zmanjšanju brezposelnosti, ampak tudi v tem, da jih pri rasti ovira to, da na razpolago ni dovolj kakovostnega kadra, ocenjuje Danijel Lamperger.

## Rezerve in produktivnost

Rezerve v slovenskem gospodarstvu so, saj imamo še številne panoge, ki sicer veliko zaposlujejo, a so v dobaviteljskih verigah, v katerih zagotavljajo zgolj sklope končnih izdelkov. Tam je dodana vrednost navadno manjša, a kljub vsemu se na vseh področjih Slovenija trudi, da stanje izboljša. V turizmu je že dlje jasna strategija, da je treba zvišati raven storitev in iskati priložnost v bolj butičnem petzvezdičnem turizmu, kot se ukvarjati zgolj s številom turistov. Enako velja, navaja Lamperger, za lesno industrijo, ki naj bi izdelala čim več končnih produktov visoke kakovosti in podobno.

Dejstvo pa je, da je pri produktivnosti zelo težko doseči raven najrazvitejših držav, tudi zaradi pozicioniranosti države v očeh evropskih in svetovnih kupcev, se zaveda Danijel Lamperger.

Ne smemo si zatiskati oči, da bi, na primer, enako kakovosten produkt (recimo kuhinja), ki jo izdelamo v Sloveniji in na njej piše Made in Slovenija, v evropskem ali v svetovnem merilu dosegel takšne cene, kot če bi na njem pisalo Made in Germany ali Made in Italy. Seveda so izjeme, recimo Akrapovič, a na splošno moramo biti v tej pozicioniranosti realni, hkrati pa seveda inovativni, samozavestni in se še več ukvarjati s kakovostjo ter novimi pristopi – in s časom bomo tudi ta zaostanek zmanjševali.

Produktivnosti ni mogoče preprosto povečati, najtežje je prav v najrazvitejših gospodarstvih z visokimi cenami, meni Bojan Ivanc. Osnova za produktivnost je povprečna cena proizvoda oziroma storitve, ki se proda na domačem in/ali tujem trgu. Slovenija je visoko razvito gospodarstvo po metodologiji OECD z industrijo oziroma storitvami, ki so na srednje zahtevni ravni. V predelovalnih dejavnostih je potenciala

za rast produktivnosti v Sloveniji v številnih dejavnostih še veliko, pri storitvah pa je rast precej težje dosegati. Tako velja v vseh razvitih gospodarstvih. Če bi prešli le na spletno trgovino, bi bilo štiri petine zaposlenih v trgovini odveč, produktivnost bi hitro zrasla, vendar bi bil vprašljiv učinek na domače povpraševanje, ker je trgovina drugi največji zaposlovalac. Takšne rasti produktivnosti si kratkoročno verjetno ne bi želela nobena država.

Drugi način je, da iščemo načine, kako ustvariti iste prihodke z nižjo uporabo uvoženega blaga (surovine) ali storitev ter kako ustrezno spremeniti produktivni portfelj ali portfelj storitev, da bodo kupci iz tujine zanj pripravljeni plačati višjo ceno, ocenjuje Ivanc. To so procesi, ki jih na makroekonomski ravni politika težko narekuje. To je skrb vsakega podjetja, ki poskuša najbolj odgovorno upravljati kapital. Lahko pa država uveljavi ustrezne instrumente, ki so se v razvitih državah izkazali

za uspešne pri povečanju produktivnosti, kot so davčne ali fiskalne spodbude pri vlaganjih v raziskave in razvoj, pri naložbah v avtomatizacijo ali informacijsko tehnologijo. Pomembna je tudi ustrezna infrastruktura (cestne, železniške, letalske povezave, komunikacijska infrastruktura), povezanost visokega šolstva s tujino (z najboljšimi tujimi univerzami). Raziskave so tudi pokazale, da uspešne regije v sosesčini spodbujevalno delujejo na razvoj drugih regij v sosednjih državah. Ker si sosede ne izbiramo in smo geografsko že umeščeni, imamo na tak način že nekako determinirano višino družbenega razvoja oziroma tudi produktivnosti. Vemo, da sta Avstrija in Madžarska nekoliko bolj dinamični gospodarstvi kot Italija in Hrvaška, vendar se tudi znotraj zadnjih dveh pojavljajo številne priložnosti v regijah, kjer je rast nadpovprečna.

- Made in Slovenia v evropskem ali svetovnem merilu ne dosega takšne cene kot Made in Germany ali Made in Italy.
- Poleg informacijske tehnologije so perspektivni turizem, lokalna (eko)hrana, nišni produkti za zdravje in boljše počutje.
- Najvišja rast ni omejena samo na visokotehnološka podjetja, ampak z uporabo tehnologije rastejo tudi podjetja iz drugih dejavnosti.

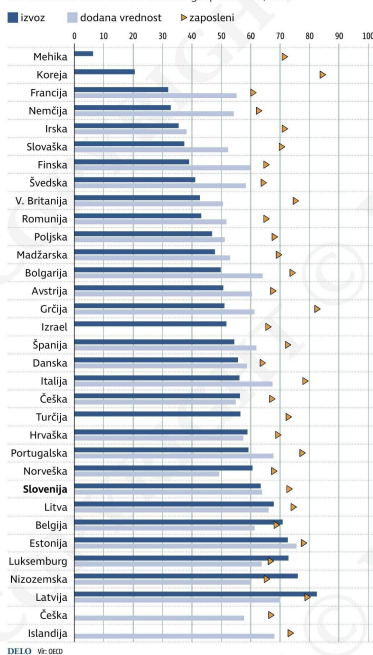
*V predelovalnih dejavnostih je potenciala za povečanje produktivnosti v Sloveniji v številnih dejavnostih še veliko, pri storitvah pa je rast precej težje dosegati. V produktivnosti je zelo težko doseči raven najrazvitejših držav, tudi zaradi umeščenosti države v očeh evropskih in svetovnih kupcev.*



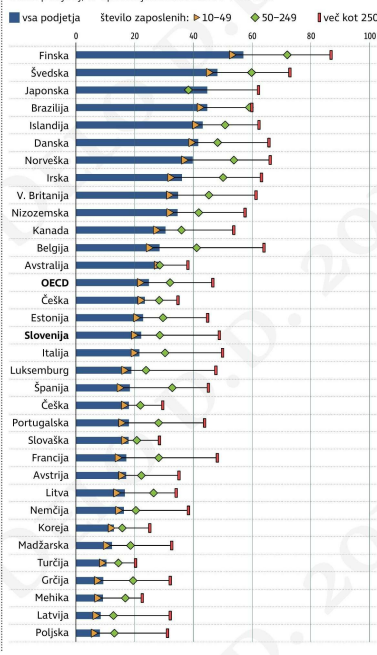
Pogosto omogoča hitro rast podjetja edinstvena tehnologija. FOTO JURE ERŽEN

## Podjetništvo OECD

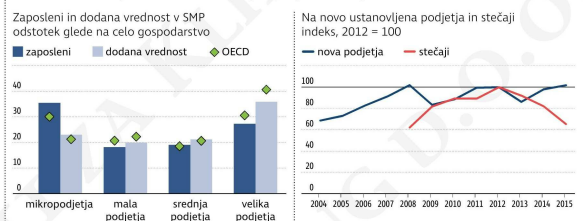
SMP po izvozni aktivnosti, dodani vrednosti in deležu zaposlenih kot odstotek vrednosti za celotno gospodarstvo, 2015



Manjša podjetja zaostajajo pri uvajanju sofisticiranih digitalnih tehnologij delež podjetij, ki uporabljajo računalništvo v oblaku



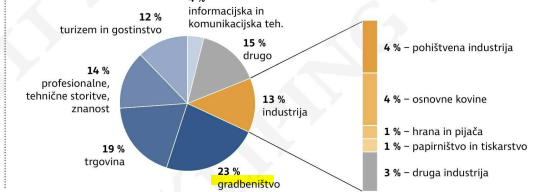
Struktura sektorja malih in srednjih podjetij v Sloveniji



Produktivnost dela glede na bazno leto (2010) v tisočih dolarjev, stalni menjalni tečaj



Sektorji, v katerih nova podjetja ustvarjajo delovna mesta leta 2015, v odstotkih





## STATISTIKA

**Število inženirjev v EU je lani zraslo za štiri odstotke**

Število znanstvenikov in inženirjev se je v EU leta 2018 povečalo za štiri odstotke v primerjavi z letom 2017. EU ima dobrih 17 milijonov znanstvenikov in inženirjev, kar pomeni 23 odstotkov zaposlenih v znanosti in tehnologiji, sporoča Eurostat. Nemčija in Velika Britanija imata kar 37 odstotkov vseh znanstvenikov in inženirjev v EU, kar je večji delež, kot ga denimo obe pomenita v celotni evropski populaciji (29 odstotkov). To pomeni, da so v obeh državah znanstveniki in inženirji gosteje zastopani. V Sloveniji imamo po Eurostatu dobrih 76 tisoč znanstvenikov in inženirjev. **S. T.**



# Na slovenskem trgu dela letos razmere kot pred 11 leti

V letošnjem drugem četrtletju je število delovno aktivnih in brezposelnih skoraj enako kot v drugem četrtletju leta 2008

**B** LANA DAKIČ  
lana.dakic@finance.si

**Razmere na slovenskem trgu dela so bile v letošnjem drugem četrtletju zelo podobne drugemu četrtletju leta 2008, danes ugotavlja državni statistični urad (Surs). Delovno aktivnih je bilo namreč 991 tisoč, kar je tisoč več kot pred 11 leti. Brezposelnih pa je bilo v letošnjem drugem četrtletju 43 tisoč, kar je za petino manj kot lani in hkrati enako kot v drugem četrtletju leta 2008. Od teh je bilo dolgotrajno brezposelnih, torej takšnih, ki so brez dela že 12 mesecev ali več, 20 tisoč, kar je za skoraj četrtino manj kot v istem obdobju lani.**

Stopnja anketne brezposelnosti je bila v letošnjem drugem četrtletju druga najnižja, odkar Surs zbira te podatke - znašala je 4,2 odstotka, najnižja vrednost do zdaj pa je bila v Sloveniji dosežena v tretjem četrtletju leta 2008, ko je bila 4,1-odstotna. **Rast števila zaposlitev za nedoločen čas**  
Med delovno aktivnimi je bilo v letošnjem drugem četrtletju 813 tisoč zaposlenih v delovnem razmerju, kar je medletno 3,2 odstotka več. Število zaposlenih sicer narašča že od leta 2014. Samozaposlenih je bilo od aprila do junija 126 tisoč, kar je 2,5 odstotka več kot v istem obdobju lani.

Prek študentskega servisa je delalo 26 tisoč ljudi, preostali delovno aktivni pa so bili zaposleni v drugih oblikah dela (šest tisoč) ali pa so delali kot pomagajoči družinski člani (20 tisoč).

Od vseh zaposlenih v leto-

šnjem drugem četrtletju jih je bilo 86,6 odstotka oziroma 732 tisoč zaposlenih za nedoločen čas. Medletno se je ta delež povečal za 5,6 odstotka, še poroča Surs.

## Razlika med stopnjo anketne in registrirane brezposelnosti

Podatki po anketi o delovni sili se nekoliko razlikujejo od registriranih podatkov. Prvi so skladni z metodologijo Eurostata, drugi pa se izračunavajo po slovenski metodologiji. Razlike so lahko tudi precejšnje: če pogledamo stopnjo brezposelnosti, je ta v letošnjem drugem četrtletju znašala 4,2 odstotka glede na anketo o delovni sili (anketna brezposelnost), medtem ko je bila po registriranih podatkih denimo konec maja 7,4-odstotna (registrirana brezposelnost). V anketi o delovni sili namreč med brezposelne štejejo osebe, ki v času, ko so bile anketirane, niso opravljale plačanega dela, so v zadnjih štirih tednih aktivno iskale zaposlitev in so v dveh tednih od dneva anketiranja pripravljene začeti plačano delo. Registrirana brezposelnost pa se ugotavlja na podlagi registrirano brezposelnih na zavodu za zaposlovanje (ki pa, spomnimo, lahko kljub statusu brezposelnega občasno delajo honorarno, omejitev mesečnega zaslužka pa je 200 evrov).

## Zaposlovanje se bo še nadaljevalo

Pomladanska napoved vladnega Urada za makroekonomske analize in razvoj (Umar) kaže, da naj bi se zaposlovanje še nadaljevalo. Stopnja anketne brezposelnosti naj bi se namreč v prihodnjem letu znižala na 3,9 odstotka, leta 2021 pa

naj bi bila le še 3,7-odstotna. Registrirana brezposelnost pa naj bi se v prihodnjem letu znižala na sedem odstotkov, leta 2021 pa na 6,4 odstotka.

Umar še za letos napoveduje dvoodstotno rast zaposlenosti, v prihodnjih dveh letih pa enoodstotno oziroma 0,6 odstotka.

V zadnji anketi zavoda za zaposlovanje, kjer so približno tri tisoč delodajalcev spraševali po zaposlitvenih namerah do konca leta 2019, so podjetja za letošnje drugo polletje napovedala 31.100 zaposlitev (kar je za osmino manj kot v letošnjem prvem polletju), odprlo pa naj bi se približno 17.300 novih delovnih mest. Število zaposlenih naj bi se tako v drugem letošnjem polletju povečalo za 2,6 odstotka, največ v **gradbeništvu** (9,3 odstotka), v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (6,2), poslovanju z nepremičninami (5,8) in drugih dejavnostih (5,2 odstotka).







# Skromnejša rast slovenskega BDP v drugem četrtletju - kaj jo poganja?

Izvoz je močno zrasel, a ker je še precej bolj zrasel uvoz, je bil prispevek neto izvoza k rasti BDP v drugem četrtletju negativen; rast so poganjale zlasti končna poraba in bruto investicije ... podrobneje, naložbe v gradbeništvu

**F** ALBINA KENDA  
albina.kenda@finance.si

**Slovenski BDP je v letošnjem drugem četrtletju zrasel manj kot prej. Po sezonsko prilagojenih podatkih je bila rast glede na prejšnje četrtletje 0,2-odstotna, medtem ko je bila v prvem četrtletju 0,6-odstotna. Na medletni ravni pa je rast v drugem četrtletju dosegla 2,6 odstotka, medtem ko je v prvem četrtletju znašala 3,5 odstotka.**

Kot vedno je slovenski statistični urad (Surs) objavil tri podatke. Če želimo Slovenijo primerjati z drugimi članicami, moramo upoštevati sezonsko prilagojene podatke. Vsi objavljeni podatki pa govorijo o tem, koliko je zrasel BDP, a vsak po svoje:

- **2,5-odstotno rast BDP** je imela Slovenija v drugem četrtletju leta 2019 glede na isto četrtletje 2018 po originalnih podatkih, ki niso sezonsko prilagojeni. Ti so pomembni zlasti zato, ker Surs sestavine BDP (gibanje zasebne porabe, naložb, neto izvoza ...) razčleni le na podlagi teh podatkov.
- **2,6-odstotno rast BDP** je imela Slovenija v drugem četrtletju leta 2019 glede na drugo četrtletje 2018 po sezonsko prilagojenih podatkih (ti so očiščeni vpliva sezone in razlik v številu delovnih dni, primerljivi so tudi s podatki za druge članice, ki jih objavi Eurostat).
- **0,2-odstotno rast BDP** je imela Slovenija v drugem četrtletju leta 2019 glede na prvo četrtletje 2019 po sezonsko prilagojenih podatkih. Ti podatki so pomembni zato, ker se z njimi najpogosteje operira na ravni EU in je na tej podlagi mogoče delati primerjave z drugimi članicami v objavah Eurostata.

## Kaj je poganjalo slovensko rast

Poglejmo podatke podrobneje, z nekaj več vsebine za številki. Kaj se je dogajalo v letošnjem drugem četrtletju, kaj je slovensko gospodarsko rast poganjalo, kaj pa jo je zaviralo. Še enkrat - podrobnejši razrez je Surs pripravil na podlagi medletne rasti, ob upoštevanju originalnih podatkov, ki niso sezonsko prilagojeni. Kot rečeno, je bila po teh podatkih slovenska rast BDP 2,5-odstotna (v letošnjem drugem četrtletju glede na isto lansko obdobje).

Domača poraba: ta se je v omenjenem obdobju povečala za 4,2 odstotka, pri čemer so k rasti prispevale tako končna poraba kot bruto naložbe.

Končna poraba: ta je v omenjenem obdobju zrastle za 2,7 odstotka, kar je bilo enako kot v prejšnjem četrtletju. Pri tem je bilo zaznati razliko med končno porabo gospodinjstev, ki je izrazito zrastle (v prvem četrtletju se je povečala za 2,3 odstotka, v drugem četrtletju pa za 3,4 odstotka), na drugi strani pa državno porabo, kjer je bila rast šibkejša kot prej (v prvem četrtletju je bila rast 3,9-odstotna, v drugem pa enoodstotna).

Bruto naložbe: te so v opazovanem obdobju zrastle kar za 9,2 odstotka, medtem ko je bila medletna rast v prvem četrtletju 2,5-odstotna. Pri tem je treba pove-

dati, da je rast naložb v opremo in stroje skromnejša (6,9-odstotna, medtem ko je bila v prvem četrtletju 10-odstotna), tudi zato, ker so po večletni izjemni rasti naložb podjetij v nakup novih tovornjakov in podobno v letošnjem drugem četrtletju naložbe v transportno opremo upadle, in sicer za 6,2 odstotka. So se pa med naložbami v osnovna sredstva izrazito povečale naložbe v gradbene objekte - in sicer kar za 13,4 odstotka.

## Surs navzdol popravil letno oceno rasti BDP za leto 2018

■ Surs je objavil tudi oceno gospodarske rasti za celotno minulo leto. Tako je rast slovenskega BDP leta 2018 realno dosegla 4,1 odstotka, kar je manj od prve ocene iz februarja, ko je statistični urad Surs objavil, da je bila lanska realna rast 4,5-odstotna. Ne le, da je bila rast leta 2018 manjša od prve ocene, za 0,7 odstotka je bila tudi skromnejša kot leta 2017.

Pa še številčni podatek, v denarju. Kot je sporočil Surs, je slovenski BDP v letu 2018, v tekočih cenah, znašal 45,755 milijarde evrov.

Izvoz in uvoz: tako izvoz kot uvoz sta se v drugem četrtletju zelo povečala, a kot rečeno, ker je rast uvoza (bila je 12,3-odstotna) močno preseгла rast izvoza (ta je dosegla 9,4 odstotka), je neto izvoz (razlika med izvozom in uvozom) imel na velikost BDP negativni učinek (negativni prispevek je znašal 1,3 odstotka).

Še tehnična opomba: pri Sursu, kjer so opravili revizijo letnih podatkov, so tudi pri četrtletnih podatkih objavili podatke, ki so revidirani in usklajeni z letnimi podatki o BDP od leta 2010 (v tekočih cenah) oziroma od leta 2011 (v stalnih cenah).

## Umar: splošno umirjanje, dobra rast zasebne porabe, rast plač še zmerna

Objavo statističnega urada so komentirali tudi pri uradu za makroekonomske analize in razvoj, ki ga vodi Maja Bednaš, in pri Banki Slovenije, ki jo vodi guverner Boštjan Vasle. Pri obeh ustanovah so zaznali podobno: da se je v drugem četrtletju gospodarska rast v Sloveniji začela upočasnjevati. Pri tej je na eni strani medletna rast BDP v Sloveniji ostala opazno nad povprečjem EU, vendar pa je večja od evrskega povprečja le v medletni primerjavi, ne pa tudi v četrtletni (v drugem četrtletju glede na prvo).

Kot pravijo na Umarju, se poraba gospodinjstev krepi ob naraščajoči zaposlenosti ter večji rasti plač in socialnih transferjev, pri čemer pa se rast zasebne porabe krepi celo nekoliko hitreje, kot so pričakovali spomladi. »To povezujemo z ugodnimi gibanji na trgu dela in še vedno visoko ravnijo zaupanja porabnikov, kot pozitivnega ocenjujemo tudi vpliv davčnih razbremenitev dohodka,« pravijo.

Kot pravijo pri Umarju, je bila nominalna rast plač (ki je znašala 3,9 odstotka) v drugem četrtletju nekoliko večja kot v istem obdobju lani, a je zlasti v zasebnem sektorju ostala zmerna in še ne pomeni povečanega

pritiska na stroškovno konkurenčnost slovenskih izvoznikov. Pri Banki Slovenije dodajajo, da je omenjena nominalna rast plač ob nekoliko nižji inflaciji omogočila, da se je rast realne mase plač ohranila nad petimi odstotki, kar je primerljivo z istim lanskim obdobjem in po oceni Banke Slovenije spodbudno z vidika nadaljnje rasti zasebne porabe.

Pri Umarju so še opazili, da je bila razmeroma velika, 2,6-odstotna rast zaposlenosti, a da se počasi, sodeč po mesečnem dogajanju, umirja, tako zaradi umirjanja rasti povpraševanja kot tudi še vedno velikega pomanjkanja usposobljenih delavcev.

Pri Umarju pa so dodali: »Ob postopnem umirjanju rasti tujega povpraševanja se že od druge polovice minulega leta umirjajo tudi izvozna naročila. Rast skupnega izvoza se je sicer ob občutni podpori pospešene rasti izvoza farmacevtskih in medicinskih proizvodov še nekoliko povečala.«

Pri Banki Slovenije so še sporočili, da, glede na to, da v mednarodnem okolju še ni znamenj izboljšanja razmer v industriji, nekoliko pa se je zmanjšalo tudi zaupanje v domačem gospodarstvu, pričakujejo nadaljevanje manjše gospodarske rasti tudi v nadaljevanju letošnjega leta. Iz Umarja pa so sporočili, da so napovedi za izvozni del gospodarstva do konca leta 2019 slabše, glede na povečane negotovosti v mednarodnem okolju. Dodali so: »Za prihodnje leto mednarodne institucije pričakujejo vnovič nekoliko večjo gospodarsko rast v naših najpomembnejših trgovinskih partnericah. To bomo upoštevali v jesenskinapovedi, ki jo bo Umar objavil v drugi polovici septembra.«

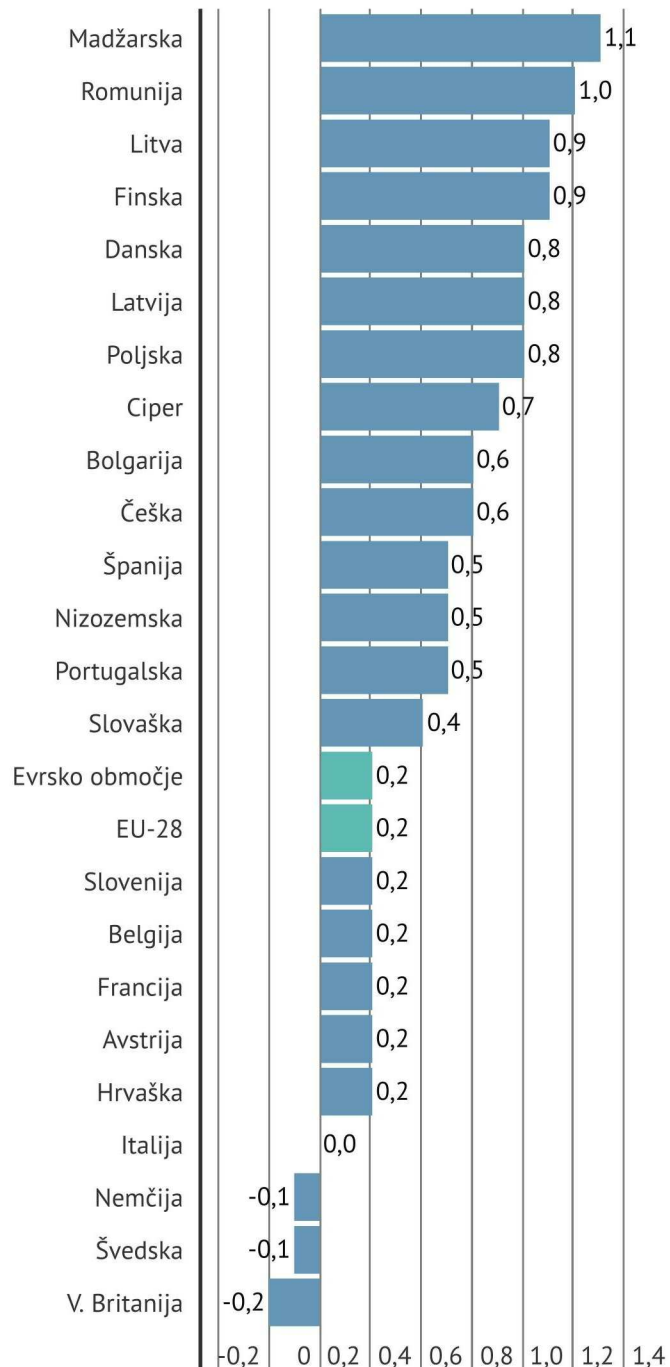
### In kako se Slovenija primerja z drugimi članicami EU?

Na četrtletni ravni, v drugem četrtletju glede na prvo, je bila njena gospodarska rast 0,2-odstotna, kar je prav toliko, kot je znašalo evrsko povprečje, je pa taka rast med skromnejšimi v EU.

Je pa na medletni ravni, v drugem četrtletju letos glede na drugo četrtletje lani, slovenski BDP zrasel za 2,6 odstotka, kar je krepko več od evrskega povprečja pri 1,1 odstotka in v skupini z višjimi stopnjami rasti.

## Gibanje BDP po članicah EU\* v drugem četrtletju 2019

sprememba v % glede na prejšnje četrtletje



Op.: \*brez podatkov za Estonijo, Grčijo, Irsko, Luksemburg, Malto, Švedsko.

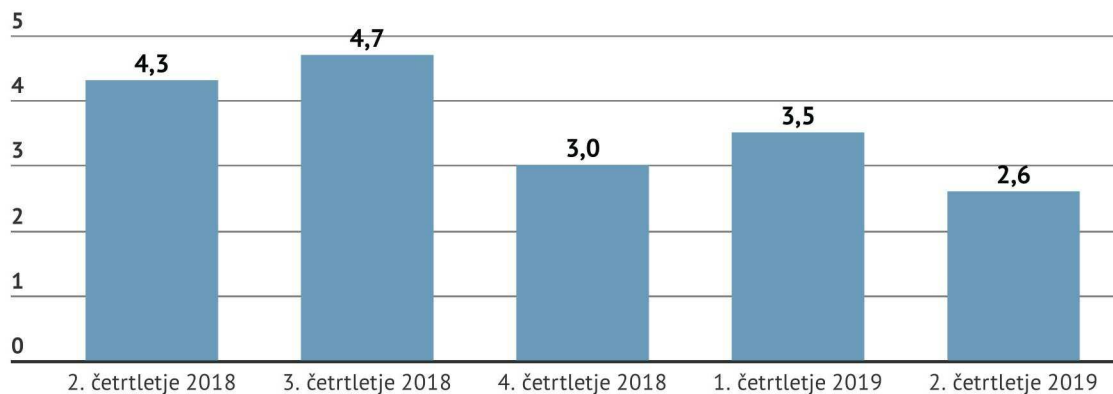
Vir: Eurostat



## Rast slovenskega BDP

sprememba v %, sezonsko prilagojeni podatki

Sprememba glede na isto obdobje prejšnjega leta



Vir: Surs



## SPOZNANJE Z AGRE: ZADNJI ČAS ZA NOVE GENERACIJE KMETOV!

Sedeminpetdeset let ima sejem Agra in prav toliko let šteje v povprečju slovenski kmet, je poudaril predsednik Marjan Šarec. To dejstvo naravnost kliče po akciji in novostih.

"Danes, ko odpiramo mednarodni kmetijsko-živilski sejem Agra, smo upravičeno ponosni na 1850 razstavljalcev, ki prihajajo iz 32 držav in ponujajo najnovejše dosežke," je ob slavnostnem odprtju 57. sejma Agra v Gornji Radgoni dejal predsednik uprave Pomurskega sejma **Janez Erjavec**. "Ponosni smo na več kot 400 podjetij in posameznikov, ki so na mednarodnih ocenjevanjih pod okriljem sejma dokazali kakovost preko 1400 mesnih in mlečnih izdelkov, sadnih sokov, vin, medu in kmetijske mehanizacije; ponosni na 70.000 slovenskih kmetij, ki kljub vedno težjim pogojem za kmetovanje vztrajajo v kmetijski dejavnosti in iščejo možnosti in priložnosti za razvoj," je povedal prvi mož Pomurskega sejma. In zagotovo je bil ob zaključku šestdnevnega dogodka ponosen tudi na izjemen sejmski obisk, ki je vnovič potrdil, da se Agri ni treba bati za prihodnost.

### Čas, da gredo mladi v akcijo

Slavnostni nagovor je letos pripadel predsedniku slovenske vlade **Marjanu Šarcu**.

"Sedeminpetdeset let tradicije ni malo, 57 let je tudi številka, ki označuje povprečno starost slovenskega kmeta. In to slednje je skrb vzbujajoč podatek, zato ni naključje, da so sejmu dali ime Sejem nove generacije. Kajti če nova generacija ne bo ob pravem času prevzemala kmetij, ko je še volja, ko je še energija, potem se slovenskim kmetijam ne bo dobro pisalo," je bil zaskrbljen slovenski premier. Dodal je, da so sicer vsi problemi rešljivi, a ne čez noč, "v prihodnje se bo treba usmeriti v nove izzive, v digitalizacijo, v posodobitev slovenskih kmetij in v poenostavitev delovnih procesov".

### Obvezno z novo tehnologijo

Agro je obiskal tudi evropski komisar za kmetijstvo in razvoj podeželja **Phil Hogan** in je prav tako ocenil, da bi morali še bolj pogosto govoriti o spodbudah za mlade, zlasti za tiste, ki želijo biti dejavni pri proizvodnji hrane in v kmetijstvu nasploh. "Govoriti bi morali o novih tehnologijah, ki omogočajo ohranjanje okolja in krajine za dobro Slovenije, njene družbe in kme-

tov. Zato moramo ob posodabljanju skupne kmetijske politike razmišljati o novih orodjih, sodobnih tehnologijah in digitalizaciji, ki bo omogočala mladim ljudem, da se vključijo v kmetijstvo."

### 21. državno sekaško tekmovanje

Na letošnji Agri je bilo že 21. državno sekaško tekmovanje lastnikov gozdov. Tekmovanje je potekalo v šestih disciplinah, poudarek je bil na varnem delu v gozdu. V moški konkurenci je slavil **Janko Mazej** (OE Nazarje), drugi je bil **Mihael Brlec** (OE Ljubljana), tretji pa **Marko Jelšnik** (OE Nazarje). Med ženskami je zmaga pripadla **Darji Bobovnik** (OE Celje), drugo mesto je zasedla **Pavla Voler** (OE Nazarje), tretja pa je bila **Lučka Jelšnik** (OE Nazarje). V ekipni konkurenci je slavila OE Nazarje, drugo mesto je zasedla OE Maribor, tretje pa OE Celje.



[ 2 ]

slovenskega kmeta ter zagotovitev pogojev za njegov nadaljnji obstoj in razvoj," je bila odločna ministrica.

**Od preciznega k pametnemu kmetijstvu**

Posvet s tem naslovom sta organizirali Zveza slovenske podeželske mladine in Katedra za biosistemsko inženirstvo Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru. Na njem so predstavili sodobne tehnologije, ki jih v Sloveniji že uporabljamo, na primer letalnike in robote, pa tudi tiste, ki naj bi jih kmalu. Po besedah **dr. Mirana Lakote** z omenjene katedre orodja, ki so jih predstavili, dokazano prihranijo stroške in hitreje odkrivajo na primer boleznin v škodljivce.

Danes uporabljamo naprave za uravnavanje gibanja stroja, v državi imamo okoli 30 traktorjev, ki uporabljajo sistem za uravnavanje, najdlje so razviti molzni roboti, pri trajnih nasadih razvijamo sisteme avtonomne navigacije robotov, ki bodo škropili brez človeške posadke. Uvedba sodobnih tehnologij je primerna tudi za male kmete. **Rok Damijan**, predsednik Zveze slovenske podeželske mladine, je po posvetu dejal, da je bil fasciniran, da s temi tehnologijami nekatere kmetije že živijo, in kot pravi, je to pravi korak v smer digitalizacije, optimizacije in vseh novih tehnologij, ki so na razpolago. "Najbolj ključen pri tem pa je paket: ob pravem času pravi ljudje s pravimi idejami in rešitvami in seveda s pravo tehnologijo," je povedal Damijan, ki upa, da bodo nove tehnologije čim prej sprejeli ne le mladi, ampak tudi starejši kmetje, saj so njihove prednosti očitne. **(EDO)**

**Izognitev konfliktom in dvig ugleda**

"Ključno je razumevanje, kakšne so potrebe slovenskih pridelovalcev hrane in porabnikov hrane ter na drugi strani soupravljalcev podeželskega prostora - kmetov in drugih uporabnikov podeželja," pa je razmišljala **dr. Aleksandra Pivec**, ki je tokrat na sejmu v vlogi kmetijske ministric prvič nagovorila zbrane. "Žal smo v zadnjem času prepogosto priča nerazumevanju in posledično nespoštovanju potreb drug drugega. Prepogosto smo priča konfliktu med mestom in podeželjem. In ena naporih osrednjih nalog je dvig ugleda kmetijstva in

**Vabilo na Agro 2020**

"Letošnji sejem je opozarjal na ključne dileme slovenskega kmetijstva in podeželja, nakazoval smeri razvoja evropske kmetijske politike in trendov, ki zaposlujejo svetovno okoljsko politiko, in skrb za trajnostni razvoj. 1850 razstavljalcev iz 32 držav, 400 podjetij na mednarodnih ocenjevanjih, več kot 150 dogodkov in okrog 120.000 obiskovalcev sejma je samo skopa bilanca sejma, ki je več kot samo kmetijsko-živilski sejem; je vse bolj slovenski - pa tudi vse bolj mednarodni. Kot predstavnik organizatorja vas že zda, vabim na Agro 2020, ki bo ponujala vse te vsebine, ki smo jih letos zastavili, predvsem pa nadaljevala projekte digitalizacije," je ob zaključku sejma povedal predsednik uprave Pomurskega sejma **Janez Erjavec**.



[ 4 ]



[ 3 ]

**Aplikacija o čebelarjenju**

Čebelarstva zveza Slovenije je v sodelovanju s Šolskim centrom Celje in medijsko produkcijo Almedia razvila aplikacijo navidezne resničnosti. Pilotni projekt Čebelarjenje VR/Beekeeping VR so na sejmu prvič predstavili javnosti v sklopu razprave Sodobne tehnologije kot pomoč čebelarju. Obiskovalci sejma so lahko aplikacijo o čebelarjenju preizkusili v napihljivem čebelnjaku, ki je bil postavljen na razstavnem prostoru Čebelarstva zveze Slovenije.